HE 120/2020 vp laiksi matkapalveluyhdistelmien tarjoajista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi väliaikaisesti matkapalveluyhdistelmien tarjoajista annettua lakia. Matkustajalle voitaisiin korvata valtion varoista matkanjärjestäjän konkurssissa saatavat, jotka matkanjärjestäjä olisi ollut velvollinen palauttamaan sekä matkustajan maksun palautuksen sijaan vastaanottama matkakuponki. Säännös koskisi tilanteita, joissa matkapaketin peruutuksen syynä on covid-19-epidemia. Edellytyksenä olisi, ettei saatavia voitaisi korvata matkanjärjestäjän asettamista vakuuksista. Kilpailu- ja kuluttajavirasto päättäisi korvausten maksamisesta.

Esitys on kannatettava kuluttajien yhdenmukaisen kohtelun vuoksi matkanjärjestäjien konkurssitilanteissa. Matkatoimistojen antamia vakuuksia ei voi käyttää koronatilanteen vuoksi tehtyjen peruutuksien korvaamiseen konkurssissa. Nykysääntelyllä asiakkaat, joiden matkat olisi jo aiemmin peruutettu koronan vuoksi ja joilla olisi sen vuoksi saatava matkanjärjestäjältä, eivät saisi korvauksia, kun taas ne asiakkaat saisivat vakuuksista korvaukset, joiden matkoja ei olisi vielä peruttu.

Valtiolle ei ole ehdotettu maksamistaan korvauksista regressio-oikeutta konkurssipesään. Tällainen sääntely nähtiin tarpeettomaksi, sillä matkatoimistojen konkursseissa varoja on hyvin vähän jaettavaksi velkojille. Vaikka periaatesyistä regressio-oikeus voitaisiin katsoa tarpeelliseksi, olisi nyt ehdotettu sääntely linjassa voimassa olevan matkapalveluyhdistelmien tarjoajista annetun lain kanssa. Lain 11 §:ssä säädetään paluukuljetusten ja saatavien maksamisesta valtion varoista. Valtio voi saada korvaukset maksamistaan korvauksista matkanjärjestäjien asettamista vakuuksista, mutta muuta korvausmahdollisuutta valtiolle ei ole säädetty. Koronatilanteen vuoksi peruutettuja matkoja ei voi korvata vakuuksista, joten esityksessä ehdotetut korvaukset jäisivät valtion lopulliseksi menoksi.

Korvauksista arvioidaan aiheutuvan menoja 2 milj. euroa v. 2020, 3 milj. euroa v. 2021 ja 3 milj. euroa v. 2022. Tämän vuoden viidennessä lisätalousarvioesityksessä on ehdotettu 2 milj. euron arviomäärärahaa uudelle momentille 32.01.54 (Korvaukset matkustajille matkapakettien peruuntumisesta). Vuoden 2021 menoarvio on tarkoitus huomioida vuoden 2021 talousarvioesityksessä. Vuoden 2022 menoarvio tulisi huomioida julkisen talouden suunnitelman laadinnassa keväällä.

Taina Eckstein
Budjettineuvos